

Βρυξέλλες, 14 Ιουνίου 2026
(OR. en)

10489/26

Διοργανικός φάκελος:
2025/0555(COD)

COMPET 763	ECOFIN 809
IND 412	COH 115
MI 628	INDEF 124
CADREFIN 289	CULT 85
FIN 873	CYBER 289
RECH 280	JAI 819
ESPACE 101	DIGIT 163
CONSOM 193	DATAPROTECT 198
DUAL USE 47	FREMP 208
EDUC 269	RELEX 831
TELECOM 316	COPS 347
ENER 396	UD 180
ENV 724	AUDIO 84
CLIMA 328	PROCIV 129
AGRI 494	IPCR 64
TRANS 419	MAP 127
SAN 476	FISC 220
PHARM 106	CODEC 1164
BIOTECH 80	IA 164
POLMIL 237	CSC 401
POLGEN 167	

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Θέμα: Κανονισμός για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας (ETA), συμπεριλαμβανομένου του ειδικού προγράμματος για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της άμυνας
— *Μερική γενική προσέγγιση*

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 16 Ιουλίου 2025 η Επιτροπή διαβίβασε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο την πρόταση κανονισμού που εκπόνησε για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας (ΕΤΑ)¹.
2. Η πρόταση αποτελεί μέρος της δέσμης μέτρων για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) της ΕΕ για την περίοδο 2028-2034. Στόχος του σχεδίου κανονισμού είναι η ενοποίηση 14 επιμέρους χρηματοδοτικών μέσων του τρέχοντος ΠΔΠ σε ένα ενιαίο πλαίσιο, ώστε οι επενδύσεις να ενισχύουν την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα σε στρατηγικές τεχνολογίες και τομείς.
3. Το προτεινόμενο ενδεικτικό κονδύλιο για το ΕΤΑ ανέρχεται σε 234,3 δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές. Το ΕΤΑ, το οποίο λειτουργεί βάσει ενιαίου εγχειριδίου κανόνων και προσφέρει μία ενιαία πύλη για τη χρηματοδότηση των αιτούντων, έχει ως στόχο να απλουστεύσει και να επιταχύνει την ενωσιακή χρηματοδότηση και να λειτουργήσει ως καταλύτης για ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις. Διαρθρώνεται γύρω από τέσσερα σκέλη πολιτικής, τα οποία αντικατοπτρίζουν τις στρατηγικές προτεραιότητες με στόχο την οικοδόμηση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της ΕΕ: 1) καθαρή μετάβαση και απανθρακοποίηση της βιομηχανίας· 2) υγεία, βιοτεχνολογία, γεωργία και βιοοικονομία· 3) ψηφιακή πρωτοκαθεδρία· και 4) κρίσιμες πρώτες ύλες, αμυντική βιομηχανία, διαστημική βιομηχανία και βιομηχανία της μη στρατιωτικής ασφάλειας.
4. Στις 9 Δεκεμβρίου 2025 η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε σχετικά με τη νομοθετική πρόταση².
5. Στις 23 Μαρτίου 2026 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών γνωμοδότησε σχετικά με τη νομοθετική πρόταση³.
6. Στις 15 Ιανουαρίου 2026 το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο γνωμοδότησε σχετικά με τη νομοθετική πρόταση⁴.

¹ 11770/1/25 REV 1.

² 16636/25.

³ 7660/26.

⁴ 5397/26.

II. ΠΡΟΟΛΟΣ ΠΟΥ ΣΗΜΕΙΩΘΗΚΕ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

7. Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων αποφάσισε να συστήσει υποομάδα για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας (ΕΤΑ) στο πλαίσιο της ad hoc Ομάδας «Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο». Η υποομάδα άρχισε τις εργασίες της τον Σεπτέμβριο του 2025.
8. Κατά τη διάρκεια της δανικής Προεδρίας, διοργανώθηκαν 21 συνεδριάσεις της υποομάδας για το ΕΤΑ, προκειμένου να εξεταστούν η πρόταση της Επιτροπής, η εκτίμηση αντικτύπου και διάφορα συμβιβαστικά κείμενα της Προεδρίας. Η δανική Προεδρία διοργάνωσε χωριστές συζητήσεις σχετικά με το οριζόντιο μέρος (κεφάλαια I, II, III και VIII) και τα σκέλη πολιτικής (κεφάλαια IV έως VII). Τα άρθρα και οι αιτιολογικές σκέψεις εντός αγκυλών δεν συζητήθηκαν στην υποομάδα για το ΕΤΑ, αλλά παραπέμφθηκαν εκ νέου στην ad hoc Ομάδα «Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο». Η δανική Προεδρία υπέβαλε τρία συμβιβαστικά κείμενα της Προεδρίας για το οριζόντιο μέρος και ένα πρώτο συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας για τα σκέλη πολιτικής και τις αιτιολογικές σκέψεις.
9. Η δανική Προεδρία ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής Ασφαλείας του Συμβουλίου για τα μέρη του κειμένου που αφορούν την ασφάλεια των πληροφοριών, και συγκεκριμένα το άρθρο 13 (Εφαρμογή των κανόνων για τις διαβαθμισμένες και τις ευαίσθητες πληροφορίες), το άρθρο 51 παράγραφοι 9 και 10 (Συμπληρωματικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τις επιχορηγήσεις), το άρθρο 55 (Πρόσθετοι εφαρμοστέοι κανόνες για τις διαβαθμισμένες πληροφορίες), το άρθρο 69 (Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής για τη διαφύλαξη της ασφάλειας, της ακεραιότητας και της ανθεκτικότητας των επιχειρησιακών διαστημικών συστημάτων της Ένωσης), το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχείο δ) (Αρχές διακυβέρνησης) και το άρθρο 78 (Συμπληρωματικοί κανόνες για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών). Η Επιτροπή Ασφαλείας του Συμβουλίου διατύπωσε γνώμη⁵ στις 30 Απριλίου 2026, η οποία ελήφθη υπόψη στο τελευταίο συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας.

⁵ 8734/26.

10. Η κυπριακή Προεδρία, με βάση τις επακόλουθες κατ' άρθρο και θεματικές συζητήσεις σε 19 περαιτέρω συνεδριάσεις της υποομάδας για το ΕΤΑ, εκπόνησε τέσσερα ακόμη συμβιβαστικά κείμενα της Προεδρίας και ζήτησε πολιτική καθοδήγηση από την ΕΜΑ σε τρεις περιπτώσεις. Η ΕΜΑ παρέσχε πολιτικό προσανατολισμό, ιδίως όσον αφορά το ζήτημα του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσε να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της διασφάλισης έργων υψηλής ποιότητας και με μεγάλο αντίκτυπο και της συνεκτίμησης των διαφορετικών συνθηκών ανά την ΕΕ. Η ΕΜΑ παρέσχε επίσης συμβουλές όσον αφορά το πώς ο προτεινόμενος κανονισμός για το ΕΤΑ θα μπορούσε να συμπληρωθεί με διατάξεις σχετικά με τη μελλοντική απρόσκοπτη αλληλεπίδραση του εν λόγω κανονισμού και του επικείμενου ερευνητικού προγράμματος-πλαίσιου «Ορίζων Ευρώπη» κατά την εφαρμογή τους, ιδίως για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη συμμετέχουν ενεργά στον προσδιορισμό και τον καθορισμό κοινών προτεραιοτήτων σε στρατηγικό επίπεδο, λαμβάνοντας παράλληλα επαρκώς υπόψη τους τομείς προτεραιότητας της έρευνας και της καινοτομίας.
11. Μετά τις συζητήσεις στην ΕΜΑ στις 29 Μαΐου 2026 και στις 10 Ιουνίου 2026, η Προεδρία εξέδωσε δύο περαιτέρω αναθεωρημένες συμβιβαστικές προτάσεις⁶, με σκοπό την έγκρισή τους από την ΕΜΑ στις 14 Ιουνίου 2026 και την επακόλουθη έγκριση μερικής γενικής προσέγγισης από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων στις 16 Ιουνίου 2026.
12. Καθώς ο προτεινόμενος κανονισμός ανήκει στη δέσμη προτάσεων που συνδέονται με το ΠΔΠ, όλες οι διατάξεις της αρχικής πρότασης της Επιτροπής που έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις ή αντιστοιχούν στα στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο των οριζόντιων διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ έχουν τεθεί σε αγκύλες και, ως εκ τούτου, εξαιρούνται από τη μερική γενική προσέγγιση, εν αναμονή περαιτέρω προόδου επί του ΠΔΠ. Οι διατάξεις αυτές εμφανίζονται στο κείμενο μεταξύ αγκυλών.

⁶ 9914/26 και 10443/26.

Επιπλέον, η Προεδρία θέσπισε, δυνάμει του άρθρου 21α, ποσοστό της εγγύησης της ΕΕ στο πλαίσιο της συνιστώσας ΕΕ του μέσου InvestEU του ΕΤΑ προς χορήγηση στον Όμιλο ΕΤΕπ και ελάχιστο ποσοστό συνεισφορών από τα ενδεικτικά ποσά για τα τέσσερα σκέλη πολιτικής που θα υλοποιηθούν μέσω του μέσου InvestEU του ΕΤΑ. Δεδομένου ότι οι δύο αυτές προσθήκες εξαρτώνται από τις οριζόντιες διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ, έχουν προστεθεί αγκύλες γύρω από τα σχετικά ποσοστά, τα οποία, ως εκ τούτου, εξαιρούνται επίσης από τη μερική γενική προσέγγιση εν αναμονή περαιτέρω προόδου όσον αφορά το ΠΔΠ.

13. Οι διατάξεις σχετικά με τη σύνδεση τρίτων χωρών στα σκέλη της αμυντικής και διαστημικής πολιτικής στην αιτιολογική σκέψη (36α), στο άρθρο 50 και στο άρθρο 65 παράγραφος 5, οι οποίες απαιτούν περαιτέρω συζήτηση, δεν καλύπτονται από την παρούσα μερική γενική προσέγγιση και, ως εκ τούτου, τοποθετούνται εντός παρενθέσεων.

III. ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

14. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρέπεμψε τον φάκελο στην Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE), η οποία όρισε συνεισηγητές τον κ. Christian Ehler (EPP, ΓΕ) και τον κ. Dan Nica (S&D, ΡΜ). Το σχέδιο έκθεσης των εισηγητών εκδόθηκε στις 20 Απριλίου 2026 και παρουσιάστηκε στη συνεδρίαση της ITRE στις 6 Μαΐου 2026, εγκαινιάζοντας επίσημα το στάδιο του ουσιαστικού ελέγχου και των τροποποιήσεων εκ μέρους της επιτροπής. Η έγκριση της τελικής έκθεσης της ITRE προβλέπεται επί του παρόντος για τις 10 Σεπτεμβρίου 2026, ενώ η ψηφοφορία της ολομέλειας σχετικά με τη διαπραγματευτική εντολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αναμένεται κατά τη συνεδρίαση στις 19-22 Οκτωβρίου 2026.

IV. ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

15. Τα κύρια στοιχεία του συμβιβαστικού κειμένου μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- α) Το προτεινόμενο μοντέλο **διακυβέρνησης** καταδεικνύει σαφή ενίσχυση και διάρθρωση της συμμετοχής του Συμβουλίου και των κρατών μελών σε όλα τα στάδια του κύκλου υλοποίησης. Η διαδικασία εξέτασης προστέθηκε για όλες τις διαδικασίες επιτροπολογίας. Επιπλέον, προτείνεται η γενική επιτροπή του ΕΤΑ να αναλάβει πρόσθετο ρόλο πέραν της επιτροπολογίας, στο πλαίσιο του οποίου θα συμβουλεύει την Επιτροπή για συναφή ζητήματα και για τη συνολική στρατηγική κατεύθυνση του ΕΤΑ. Πολλές διατάξεις προσαρμόστηκαν ώστε το κείμενο να γίνει σαφέστερο όσον αφορά την ανάθεση εξουσιών στην Επιτροπή, αλλά παράλληλα να διατηρηθεί η αναγκαία ευελιξία του ΕΤΑ.

Σε **στρατηγικό επίπεδο**, τα κράτη μέλη θα διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στον καθορισμό των προτεραιοτήτων μέσω της παροχής, σε πρώιμο στάδιο, εισροών σχετικά με τη συνολική στρατηγική κατεύθυνση για το ΕΤΑ, συνεκτιμώντας όλα τα σχετικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων τάσεων ανταγωνιστικότητας και των τομέων αδυναμίας της αγοράς, τα οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή κατά την κατάρτιση πολυετούς στρατηγικού εγγράφου του ΕΤΑ.

Ταυτόχρονα, αναπτύχθηκαν περαιτέρω οι γενικοί στόχοι του ΕΤΑ και προστέθηκε ένα πλαίσιο για τον καθορισμό γενικών **κριτηρίων ανάθεσης/χορήγησης/απονομής** στα προγράμματα εργασίας, ανάλογα με τη μορφή της στήριξης της ΕΕ, το οποίο συνδέεται στενά με τους γενικούς στόχους.

- β) Το αναθεωρημένο κείμενο αποσαφηνίζει τις **συμπληρωματικότητες και τις συνέργειες** μεταξύ του ΕΤΑ και άλλων ταμείων και προγραμμάτων της ΕΕ, καθώς και τον συντονισμό τους. Αυτό αφορά ιδίως δραστηριότητες συνεργατικής έρευνας και καινοτομίας και άλλα σχετικά θέματα δεδομένης της στενής σύνδεσης με το επικείμενο ερευνητικό πρόγραμμα-πλαίσιο «**Ορίζων Ευρώπη**», μεταξύ άλλων όσον αφορά τα κριτήρια ανάθεσης/χορήγησης/απονομής και τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τους κανόνες σύνδεσης, τις επιτροπές αξιολόγησης, τις συμπράξεις και τη σύνδεση με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνεται δεόντως υπόψη η οπτική της κοινότητας του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» όσον αφορά τον καθορισμό προτεραιοτήτων για δραστηριότητες συνεργατικής έρευνας και καινοτομίας που υλοποιούνται μέσω των προγραμμάτων εργασίας του ΕΤΑ, η προτεινόμενη δομή προβλέπει **κοινές συνεδριάσεις** της γενικής επιτροπής του ΕΤΑ στο πλαίσιο του στρατηγικού συμβουλευτικού της ρόλου με την επιτροπή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» βάσει του άρθρου 17β στο πλαίσιο του συμβουλευτικού της ρόλου για θέματα της ημερήσιας διάταξης που σχετίζονται με τη συνεργατική έρευνα και καινοτομία — μεταξύ άλλων με το μέρος των αντίστοιχων πολυετών στρατηγικών εγγράφων τους που αφορά τις προτεραιότητες συνεργατικής έρευνας και καινοτομίας— οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή κατά την υλοποίηση δραστηριοτήτων συνεργατικής έρευνας και καινοτομίας.

- γ) Οι τροποποιήσεις που αφορούν το προτεινόμενο νέο **μέσο InvestEU του ΕΤΑ** αποσκοπούν στην πιο στενή ευθυγράμμιση των βασικών χαρακτηριστικών με τους κανόνες του υφιστάμενου προγράμματος InvestEU, με παράλληλη διατήρηση του στόχου του ΕΤΑ για συγκεκριμένη χρηματοδότηση έργων που συνδέονται με υψηλότερο κίνδυνο. Ο Όμιλος ΕΤΕπ αναλαμβάνει ισχυρότερο ρόλο ως εταίρος υλοποίησης, και ενισχύθηκε η σαφήνεια των διατάξεων σχετικά με τη στήριξη των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων. Προστέθηκε δε άρθρο που επιτρέπει συνδυασμούς χαρτοφυλακίων.
- δ) Με άλλες τροποποιήσεις της Προεδρίας δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στις **μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)** μέσω πρόσθετων στοιχείων για τη στήριξη των ΜΜΕ, ιδίως σε προγράμματα εργασίας και σε επί τούτω προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, καθώς και κίνητρα για την προσέλκυση και την κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων.

Με παρόμοια πρόθεση, επεκτάθηκαν επίσης οι διατάξεις σχετικά με τη **συμβουλευτική έργων του ΕΤΑ** και τη **στήριξη των επιχειρήσεων**, έτσι ώστε να αποκαθίσταται καλύτερη σύνδεση μεταξύ της εμπειρογνωσίας του υφιστάμενου συμβουλευτικού κόμβου InvestEU και του μελλοντικού δικτύου της «Η ΕΕ για τις επιχειρήσεις», και παράλληλα να διασφαλίζεται μεγαλύτερη έμφαση στη δημιουργία συνεργειών με υφιστάμενες εθνικές δομές και στην παροχή ευκαιριών σύμπραξης, μεταξύ άλλων για τα εθνικά σημεία επαφής.

ε) Στις σημαντικότερες τροποποιήσεις που αφορούν το σκέλος πολιτικής για την **αμυντική βιομηχανία** περιλαμβάνεται μια νέα διάταξη που αποσκοπεί στη διασφάλιση ισχυρότερης κυριότητας και ελέγχου εκ μέρους των κρατών μελών όσον αφορά τις αποφάσεις ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του εν λόγω τμήματος (διπλή επιτροπολογία). Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν αρκετές σημαντικές αλλαγές με στόχο τη διασφάλιση της συνέχειας και της συνέπειας με το υφιστάμενο κεκτημένο στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας, ιδίως με το πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (EDIP).

Διευκρινίστηκε επίσης ότι η ανάπτυξη συστημάτων αποθήκευσης καυσίμων και συνοδευτικών συστημάτων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΕΤΑ.

στ) Στο σκέλος πολιτικής για το **διάστημα**, έγιναν σημαντικές τροποποιήσεις όσον αφορά τη νέα **υποσυνιστώσα της κυβερνητικής υπηρεσίας γεωσκόπησης (EOGS)**, μέσω των οποίων το κείμενο αποσαφηνίζει τη σταδιακή προσέγγιση, πρώτον, της συγκέντρωσης και κοινής χρήσης πόρων, δεύτερον, της διενέργειας ανάλυσης των ελλείψεων και, τρίτον, στη βάση αυτού, της λήψης απόφασης από το Συμβούλιο σχετικά με την ανάπτυξη δορυφορικής συστοιχίας. Το κείμενο περιλαμβάνει επίσης νέες διατάξεις σχετικά με τη συμμετοχή στην EOGS και τον ουσιαστικό ρόλο του Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή δεδομένων και υπηρεσιών.

Περαιτέρω αλλαγές περιλαμβάνουν διευκρινίσεις σχετικά με τις υπηρεσίες, τις δραστηριότητες και τις απαιτήσεις που αφορούν τις διάφορες συνιστώσες ή υποσυνιστώσες, τον καθορισμό των αναμενόμενων επιπέδων επιδόσεων των επιχειρησιακών υπηρεσιών που παρέχονται από τις εν λόγω συνιστώσες και τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

16. Το Συμβούλιο (Γενικές Υποθέσεις) καλείται να εγκρίνει μερική γενική προσέγγιση, κατά τη σύνοδό του στις 16 Ιουνίου 2026, με βάση το κείμενο που περιέχεται στο έγγραφο 10491/26 + COR 1.